

М.Ю.ГЛІЗНУЦА

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ТА УТОЧНЕННЯ ПОНЯТІЙНОГО АПАРАТУ

У статті визначено важливі особливості понятійного апарату проблематики інтелектуалізації економіки, зокрема виділені зв'язки між поняттями «інтелект», «інтелектуальний капітал», «інтелектуалізація», «знанієва економіка», «інтелектуальний і науково-технічний потенціали», підкреслено важливу роль організаційних заходів для поєднання науки з виробництвом. Наведені авторські трактовки понять «інтелект», «інтелектуальний капітал», визначено комерційний характер інтелектуальної діяльності. В термінологічному плані в статті розроблено понятійний кластер – сімейство термінів, що пов'язані з інтелектом і його використанням. В класифікаційному напрямку розширення знань з питань інтелектуального капіталу визначені його різновиди, які згруповані за ознаками форм власності, форм прояву, методів формування, за характером впливу на вартість підприємства, спрямованості в часі та інші змістовно визначені і розширені функції інтелектуального потенціалу. Обґрунтовано процесний та ресурсний підходи до інтелектуального капіталу, що й рекомендовано використовувати при побудові сучасних технологій управління людськими ресурсами. Обґрунтовано, що транзитивність сучасного періоду, нестабільність процесу розвитку ще більш підсилюють увагу до економіки знанієвого типу і до організаційно-економічних механізмів управління науково-технічним прогресом і інноваційним розвитком. Суттєвий теоретичний висновок в проведеному дослідженні полягає в тому, що досягнення цілей в управлінні інтелектуальним капіталом слід розглядати як результат, що забезпечує потрійний ефект: креативно-підприємницький, ринково-економічний і соціальний, але жоден з них не є самодостатнім. В проведеному дослідженні доведено, що сам процес інтелектуалізації забезпечує не тільки високі економічні результати, а й суттєві зміни більш широкого кола ключових для суспільства питань: формування нових організаційних моделей, інформатизацію, становлення нового порядку економічних і суспільних відносин.

Ключові слова: інтелект; інтелектуальний капітал; інтелектуалізація; знанієва економіка; інтелектуальний потенціал; науково-технічний потенціали

М.Ю.ГЛІЗНУЦА

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОГО КАПИТАЛА И УТОЧНЕНИЕ ПОНЯТИЙНОГО АППАРАТА

В статье определены важные особенности понятийного аппарата проблематики интеллектуализации экономики, в частности выделены связи между понятиями «интеллект», «интеллектуальный капитал», «интеллектуализация», «знаниевой экономике», «интеллектуальный и научно-технический потенциал», подчеркнута важную роль организационных мероприятий для объединения науки с производством. Приведенные авторские трактовки понятий «интеллект», «интеллектуальный капитал», определены коммерческий характер интеллектуальной деятельности. В терминологическом плане в статье разработан понятийный кластер – семейства сроков, связанных с интеллектом и его использованием. В классификационном направлении расширения знаний по вопросам интеллектуального капитала определены его разновидности, которые сгруппированы по признакам форм собственности, форм проявления, методов формирования, по характеру воздействия на стоимость предприятия, направленности во времени и другие содержательно определены и расширенные функции интеллектуального потенциала. Обосновано процессный и ресурсный подходы к интеллектуальному капиталу, что и рекомендуется использовать при построении современных технологий управления человеческими ресурсами. Обосновано, что транзитивность современного периода, нестабильность процесса развития еще более усиливают внимание к экономике знаниевого типа и в организационно-экономических механизмов управления научно-техническим прогрессом и инновационным развитием. Существенный теоретический вывод в проведенном исследовании заключается в том, что достижение целей в управлении интеллектуальным капиталом следует рассматривать как результат, обеспечивает тройной эффект: креативно-предпринимательский, рыночно-экономический и социальный, но ни один из них не является самодостаточным. В проведенном исследовании доказано, что сам процесс интеллектуализации обеспечивает не только высокие экономические результаты, но и существенные изменения более широкого круга ключевых для общества вопросов: формирование новых организационных моделей, информатизации, становление нового порядка экономических и общественных отношений.

Ключевые слова: интеллект; интеллектуальный капитал; интеллектуализация; знаниевой экономика; интеллектуальный потенциал; научно-технический потенциалы

M. GLIZNUTSA

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL BASIS OF FORMATION OF INTELLECTUAL CAPITAL AND CLARIFICATION OF THE CONCEPTED APPARATUS

The article defines the important features of the conceptual apparatus of the problem of intellectualization of the economy, in particular, the connections between the concepts of "intelligence", "intellectual capital", "intellectualization", "knowledge economy", "intellectual and scientific and technical potentials" are highlighted, the important role of organizational measures for combining science with production. The given author's interpretations of the concepts of "intellect", "intellectual capital", define the commercial nature of intellectual activity. In terms of terminology, the article has developed a conceptual cluster - a family of terms associated with intelligence and its use. In the classification direction of expanding knowledge on the issues of intellectual capital, its varieties have been identified, which are grouped according to the characteristics of forms of ownership, forms of manifestation, methods of formation, by the nature of the impact on the value of the enterprise, orientation in time and other substantively defined and expanded functions of intellectual potential. The process and resource approaches to intellectual capital are substantiated, which is recommended to be used in the construction of modern technologies for human resource management. It has been substantiated that the transitivity of the modern period, the instability of the development process further increase attention to the knowledge-based economy and to the organizational and economic mechanisms for managing scientific and technological progress and innovative development. The essential theoretical conclusion in the study is that the achievement of goals in the management of intellectual capital should be considered as a result, provides a triple effect: creative-entrepreneurial, market-economic and social, but none of them is self-sufficient. The study proved that the process of intellectualization itself provides not only high economic results, but also significant changes in a wider range of key issues for society: the formation of new organizational models, informatization, the formation of a new order of economic and social relations.

Keywords: intelligence; intellectual capital; intellectualization; knowledge economy; intellectual potential; scientific and technical potentials

Вступ. Економічна наука завжди уважно відслідковувала активні сили і фактори розвитку, змінюючи в історичному процесі не тільки свої

оцінки щодо ролі окремих з них, але і свої уявлення про закони, рушійні сили економічного розвитку та механізми забезпечення позитивних змін в людському

житті. Гостро реагує економічна наука і на кардинальні зміни, що відбуваються в наш час. А ці зміни досить інноваційні і радикальні. Зокрема, можна вказати на те, що після тисячолітнього існування виробництва суто матеріального характеру, на початку XXI століття людство почало впевнено розробляти стратегію переорієнтації на інтелектуально-інформаційний шлях розвитку і формувати нову економіку – економіку знань. В такій економіці, ціну кінцевої продукції дедалі менше визначає вартість матеріалу та простої праці, натомість у ній зростає інтелектуальна складова [1]. Орієнтуючись на світові тенденції, можна визначити, що в наш час лідерами в розвитку стають ті країни, де основними виробничими ресурсами є знання, інтелект, інноваційні програми, інформаційні технології, високі технології. Ці країни постійно укріплюють свої позиції на світових ринках завдяки використанню інтелектуального капіталу та захисту прав інтелектуальної власності.

Аналіз стану питання. Інтелектуальна складові людини і суспільства в цілому формується на знанісвий, культурній та досвідній основі і, включаючись активно в діяльність, забезпечує людський, соціальний і економічний розвиток. Через діяльність інтелект перетворюється в продукт (нові знання, послуги, нові товари), а як складова економічного процесу цей продукт має ринкові характеристики (вартість, власника, процес обміну, вплив на конкурентоспроможність). Серед інших різновидів ресурсів забезпечення економічного процесу (техніка, природні ресурси, праця) інтелектуальний ресурс є на даний час найбільш важливим, а тому потребує до себе і найбільшої уваги з позицій управління для збільшення потенціалу в його кількісному і якісному значенні і для вирішення завдань ефективного його використання. Більшість дослідників вважають, що інтелектуальний капітал займає позиції самого високоліквідного товару, а тому в Програми інтелектуалізації невідмінно збільшується потік інвестицій. Передові країни основні інвестиції направляють саме в науку, освіту, охорону здоров'я, довкілля та в якість життя. Звісно в економіці знань традиційні ресурси (земля, надра, капітал, праця) не втрачають свого значення, але успіх приносять такі нові різновиди людської діяльності, як інноваційна політика, інформаційні системи, підприємництво, інфраструктурна перебудова. Найбільш вагомою і признаною в науковому світогляді тенденцією економічного розвитку в наш час є інтелектуалізації економіки і суспільства, і використання інтелектуальних ресурсів в формі специфічного капіталу для забезпечення зростаючих потреб населення в нових товарах. Науковий розгляд сутності і методів використання інтелектуального капіталу на даному етапі економічного розвитку України має свої завдання, серед яких відмітимо такі напрямки дослідження як структура цього капіталу, оцінка потенціалу на рівні підприємств, регіонів та країни в цілому, визначення основних факторів впливу на інтелектуальний капітал, оцінка ефективності інвестицій в його підтримку.

Мета роботи. Метою даної статті є визначення важливій особливості понятійного апарату проблематики інтелектуалізації економіки, зокрема виділені звязки між поняттями «інтелект», «інтелектуальний капітал», «інтелектуалізація», «знанієва економіка» підкреслено важливу роль організаційних заходів для поєднання науки з виробництвом.

Аналіз основних досягнень і літератури. В науковому плані в дослідженні сутності і ролі інтелектуальних ресурсів та технологій їх використання в економіці, в оцінках впливу інтелектуального капіталу на бізнес і соціум є вагомою напрацювання. Свій вклад в цю проблематику внесли такі відомі вчені як Е. Брукінг, М. Кастельс, П. Друккер, Л. Едвінсон, М. Мелоун, Т. Шульц, В.Іноземцев, Н. Іванова, Г. Егізарян, А. Козирев, Л. Абалкін, Г. Бірман, П. Самуельсон, Б. Санто, Р.Солоу, Ф. Хайек. Вітчизняну школу дослідження інтелектуального капіталу та основ знанієвої економіки створено трудами М. Гейця, Л. Федулової, Е. Лібанової, Ю. Забродіна, В. Амітана, О. Кендюхова, О. Корнеєвої, Я. Бруницького, М. Долішнього, О. Амоши, Л. Антонюка, З. Варналія, В. Семиноженка, П. Перерви, О. Алімова, З. Герасимчук, Я. Жаліло, А. Чухно. Змістовні і корисні напрацювання зарубіжних та вітчизняних вчених з питань сутності, формування та використання інтелектуального капіталу створюють реальну наукову базу для подальших досліджень.

Викладення основного матеріалу дослідження.

В досліджуваній проблемі кореневе слово – інтелект. Існує декілька десятків визначень «інтелекту», його суті та змісту, але ця категорія в понятійному плані практично невичерпна. Тому ґрунтовне її осмислення не може бути зайвим.

В основі інтелекту – знання, культура, вміння, етичний вимір, креатив, активність в діяльності. Інтелект як явище в людському естві і середовищі базується на взаємодії різних процесів інформаційного, соціального, культурологічного. Інтелект як інтегрований блок розуму, культури, діяльності сам еволюціонує і, в той же час, розгортає процес суспільної еволюції. Інтелект проявляє себе як вміння користуватися наявними знаннями, як здатність їх накопичувати, розвивати активною діяльністю, перетворювати на продукти.

Отже, інтелектуалізація за визначенням - це шлях всередину людини - (поповнення, оновлення знань), в соціальне середовище - (розширення маси, кола чисельності персоналу інтелігентного прошарку), це також шлях в ринкову економіку – комерціалізація інтелектуального капіталу. Можна стверджувати, що інтелектуалізація як процес це - зростання прогресивного потенціалу суспільства. Підсумовуючи особливості різних визначень інтелекту (а це: розум, як складова інтелекту, знання, поінформованість, вміння використовувати знання в життєвій та економічній практиці та багато іншого), дамо авторське визначення інтелекту в його використанні для дослідження проблеми впливу

інтелектуалізації на формування нової моделі регіональної економіки і нової організації підприємства.

Інтелект — це базова категорія людського і суспільного самовизначення і виокремлення людини з природного середовища, яка формує поглиблене уявлення світогляду, відбиває найвищий рівень людських здібностей до пізнання світу, забезпечує накопичення та використання знань, формує розвиток культури і на цих основах організує життєдіяльність та розбудову прогресивних форм економічних відносин та інституційних правил взаємодій. Інтелект в розумінні завдань економічної теорії розглядається в поняттях інтелектуального капіталу, економіки знань, постіндустріальної економіки.

В спрощеній формі, інтелектуальний капітал — це виробничий фактор і фактор впливу на економічний і соціальний розвиток. Інтелектуальний потенціал — це поки що не розкриті та не використані можливості розгортання інноваційної діяльності. Інтелектуальний ресурс — сума різновидів засобів забезпечення інтелектуального розвитку і ефективності використання інтелекту.

Інтелектуалізація може бути описана і досліджена як процес, тобто в поняттях і характеристиках процесного підходу. Останньому притаманні: спрямованість, швидкість протікання, потужність, продуктивність, результативність (продукт, що створюється в цьому процесі). Процес може бути описаний у варіанті дискретної моделі та безперервної, носити хвильову або нерівноважний характер, затухати або активізуватися. Процесні явища можуть мати стимулятори (активатори) або бар'єри і сповільнювачі, щороблять опір процесу. Поширюючись в масі, процес може проявляти властивості дифузії, вибіркості, концентрації. Категорія «процес» дуже емна і поліструктурна, але, незважаючи на всю специфічність інтелектуалізації як процесу, в ньому зосереджено безліч спільних властивостей.

У науковому плані тут важливо з'ясувати яке його функціональне призначення, в яких формах він здійснюється, як виміряти (оцінити) його внутрішні характеристики і його корисний вихід (результат). Потенціал інтелекту, якщо його перевести в інтелектуальний ресурс, виконує в суспільстві ряд важливих функцій і головна з них забезпечення комплексного розвитку (технологічного, економічно-соціального, людського) країни, регіонів, підприємств. Інтелект, поєднуючи в собі функції пізнання, креативу і діяльності. Він продукує інновації. Інновація як результат інтелектуальної діяльності є ринковим товаром і розвиває споживчі потреби суспільства.

В авторському визначенні інтелектуальний капітал є базовою категорією нової економіки, яка характеризує найбільш важливий і ефективний ресурс сучасних моделей організації інноваційного розвитку. Інтелектуальний капітал — це особливий ресурс забезпечення економічним системам ринкових переваг за рахунок потенціалу, що включає знання, досвід, здібності та фактор активної діяльності. При

цьому ІК характеризується ознаками інтелектуальної власності, інформаційної природи, людських відносин, соціальної і економічної вартості. ІК має ринкову цінність як нематеріальні активи, що не можуть бути однозначно вимірені в вартісному визначенні.

Сутність інтелектуального капіталу має складну елементну структуру, тому, для більш глибокого розуміння поняття «інтелектуальний капітал» та механізмів його функціонування в регіонах і на підприємствах необхідно виділити основні елементи інтелектуального капіталу і класифікувати їх залежно від специфічних якостей цих елементів і завдань дослідження (табл. 1.). Прийнявши за основу класифікацію, запропоновану професором Бутнік-Сіверським О.Б. [2], доповнимо її новими ознаками, а саме: «Характер впливу на вартість підприємства» і «Можливість відображення в офіційній звітності». Ці ознаки акцентують увагу на складність інтелектуального капіталу в частині визначення вартості, природи походження, участі в економічному процесі (активна, постійна, разова, проривна), фіксованості в звітних (планових) документах. Для первинних та інтегрованих економічних систем важливо знати вартісні оцінки інтелектуального капіталу, можливий ефект впливу на економічні результати, потенціал (поточне, чи стратегічне його значення). [3-5]

Характер впливу на вартість підприємства — це одна з основних ознак інтелектуального капіталу, яка є ключовою при прийнятті рішень в сфері управління інтелектуальним капіталом з метою підвищення ефективності інноваційної діяльності та збільшення вартості підприємства. Додаткова вартість створюється лише тоді, коли компанія отримує таку віддачу від інвестованого капіталу, яка перевищує витрати на залучення капіталу. Цю закономірність, як нам представляється, можливо використовувати і стосовно до інтелектуального капіталу, тільки на відміну від фінансового, віддача від інтелектуального капіталу значно вище. Підтвердженням тому служить досвід західних компаній, що працюють в різних наукоємних галузях і активно розвивають системи управління інтелектуальним капіталом. Іноземні фірми це називають «витягом вартості з інтелектуального капіталу» [3-5].

Виклад теоретичних положень про сутність процесу інтелектуалізації економіки і ролі інтелектуального капіталу в економіці, уточнення ласифікаційних характеристик щодо інтелектуального капіталу структури та визначення понятійного апарату досліджуваної проблематики свідчать про великий інтерес науки і практики до інтелектуального потенціалу і відповідних ресурсів суспільства і конкретних господарюючих суб'єктів. Складна структура інтелектуального ресурсу (потенціалу, капіталу) дає можливість в конкретних умовах використовувати вибірково його різноманітні властивості, залежно від цілей і завдань стратегії розвитку [5-8].

Таблиця 1 - Класифікація інтелектуальних активів підприємства

| Ознаки класифікації | Види інтелектуального капіталу |
|-------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Форма власності | Приватний інтелектуальний капітал Колективний інтелектуальний капітал Державний інтелектуальний капітал |
| Корпоративна трансакція | Акціонерний інтелектуальний капітал Пайовий інтелектуальний капітал |
| Резидентність | Національний інтелектуальний капітал Іноземний інтелектуальний капітал |
| Форма прояву | У формі інтелектуальної власності У формі знань У формі інфраструктурних активів В інших формах |
| По термінах перебування розпорядженні суб'єкта господарювання | Власний інтелектуальний капітал суб'єкта господарювання Страховий інтелектуальний капітал Знаходиться в тимчасовому користуванні згідно господарського договору |
| Витоки формування інтелектуального капіталу | Інтелектуальний капітал, створений самим суб'єктом господарювання Інтелектуальний капітал, набутий у інших суб'єктів господарювання |
| Можливість визначення розміру вартості інтелектуального капіталу | Інтелектуальний капітал, вартість якого визначається прямим (витратним) або розрахунковим методом Інтелектуальний капітал, вартість якого визначається експертним методом |
| За характером впливу на вартість підприємства | Стратегічний, який безпосередньо створює вартість та впливає на формування вхідного грошового потоку; Генеруючий разовий дохід; Потенційний, побічно впливає на вартість підприємства; Запасний (резервний) інтелектуальний капітал. |
| Можливість відображення у фінансовій звітності | Відображається в офіційній фінансовій звітності Не відображається в офіційній фінансовій звітності |
| Середовище функціонування | Внутрішні (у внутрішньому середовищі підприємства: технології, виробничі ноу-хау, організаційна культура підприємства); зовнішні – включені в комерційні чи корпоративні відносини. |
| Стадія життєвого циклу товару, на якій використовуються інтелектуальні активи | Інтелектуальні активи, що використовуються на стадії технічної підготовки, НДДКР, впровадження; активи, що використовуються на стадії виробництва; активи, що використовуються на стадії реалізації (включаючи тактичний маркетинг). Інтелектуальні активи, що використовуються на стадії післяпродажного сервісу, здійснюваного виробником |
| Форма подання | Основний капітал Оборотний капітал Статутний капітал |
| Методи створення | Прямі Непрямі |
| Спрямованість в часі | Діючі в вимірі теперішнього часу (беруть участь у прийнятті тактичних рішень), стратегічні |

Узагальнено автором з опублікованих наукових матеріалів

Висновки. У статті було визначено комерційний характер інтелектуальної діяльності. Обґрунтовано процесний та ресурсний підходи до інтелектуального капіталу, що й рекомендовано використовувати при побудові сучасних технологій управління людськими ресурсами. Підсумовуючи загальні висновки з проведеного дослідження можна констатувати, що в розвитку України інтелектуальний капітал має поширити свій вплив водночас масштабно, злагоджено і в усіх інститутах влади, для чого треба підсилити рівень знань з методів управління, проявити ініціативу і організованість та створити сучасний механізм управління розвитком підприємств і регіонів.

Список літератури

1. Геєць В.М. Характер перехідних процесів до економіки знань. /В.М. Геєць// *Економіка України*, 2004, №4. – с. 4-14, №5. – с. 4-13.
2. Бутнік-Сіверський О.Б. Євристика в інтелектуальній економіці або формування системи інноваційного підприємства /О.Б. Бутнік-Сіверський//Електронніресурс:<http://IPDO.KIEV.ua/files/articles/BUTNIC...Economics.doc>
3. Глізнуца М.Ю. Визначення складових та оцінка інноваційного потенціалу регіону./М.Ю.Глізнуца // «Технологический аудит і резерви виробництва».- Харків,2016. №3 /5(29) – С.11-14.
4. Глізнуца М.Ю. Вплив інтелектуального капіталу на інноваційний розвиток регіонів [Електронний ресурс] /М.Ю.Глізнуца// *Економіка та суспільство*. – 2017.-№9.- С.166-170. Режим доступу до журналу:<http://economyandsociety.in.ua>
5. Глізнуца М.Ю. Удосконалення управління державною інноваційною політикою/ М.Ю.Глізнуца// «Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії».- Запоріжжя,2017.№ 2(08)2017 – С.40-46.
6. Глізнуца М. Ю. Роль об'єктів інтелектуальної власності у сучасній економіці / М. Ю. Глізнуца, Л. В. Моргай // Вісник Національного технічного університету "ХПІ"

(економічні науки) = Bulletin of the National Technical University "KhPI" (economic sciences) : зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХПІ", 2018. – № 37 (1313). – С. 32-35.

7. Глізнуца М. Ю. Захист авторського права в мережі internet/ М.Ю.Глізнуца, А. О. Іванова//Вісник Національного технічного університету «ХПІ» (економічні науки) = Bulletin of the National Technical University "KhPI" (economic sciences) Збірник наукових праць. – Х. : НТУ «ХПІ». – 2018. – № 47 (1323). – С 88-91

References (transliterated)

1. Geec' V.M. Charakter perekhidnih procesiv do ekonomiki znan'. /V.M. Geec'// *Ekonomika Ukraini*, 2004, №4. – s. 4-14, №5. – s. 4-13.
2. Butnik-Sivers'kij O.B. Cvristika v intelektual'nij ekonomici abo formuvannya sistemi innovacijnogo pidpriemstva /O.B. ButnikSivers'kij//Elektronniuresurs:<http://IPDO.KIEV.ua/files/articles/BUTNIC...Economics.doc>
3. Gliznuca M.YU. Vznachennya skladovih ta ocinka innovacijnogo potencialu regionu./M.YU.Gliznuca // «Tekhnologicheskij audit i rezervy proizvodstva».- Harkiv,2016. №3 /5(29) – S.11-14.
4. Gliznuca M.YU. Vpliv intelektual'nogo kapitalu na innovacijnij rozvitok regioniv [Elektronnij resurs] /M.YU.Gliznuca// *Ekonomika ta suspil'stvo*. – 2017.-№9.- S.166-170. Rezhim dostupu do zhumalu:<http://economyandsociety.in.ua>
5. Gliznuca M.YU. Udoskonalennya upravlinnya derzhavnoyu innovacijnoyu politikoyu/ M.YU.Gliznuca// «Ekonomicnij visnik Zaporiz'koї derzhavnoї inzhenernoї akademii».- Zaporizhzhya,2017.№ 2(08)2017 – S.40-46.
6. Gliznuca M. YU. Rol' ob'ektiv intelektual'noi vlasnosti u suchasnij ekonomici / M. YU. Gliznuca, L. V. Morgaj // *Visnik Nacional'nogo tekhnichnogo universitetu "HPI" (ekonomichni nauki)* = Bulletin of the National Technical University "KhPI" (economic sciences) : zb. nauk. pr. – Harkiv : NTU "HPI", 2018. – № 37 (1313). – S. 32-35.
7. Gliznuca M. YU. Zahist avtors'kogo prava v merezhi internet/ M.YU.Gliznuca, A. O. Ivanova//*Visnik Nacional'nogo tekhnichnogo universitetu «HPI» (ekonomichni nauki)* = Bulletin of the National Technical University "KhPI" (economic sciences) Zbirnik naukovih prac'. – H. : NTU «HPI». – 2018. – № 47 (1323). – S 88-91

Надійшла (received) 21.04.2021

Відомості про авторів / Сведения об авторах / About the Authors

Глізнуца Марина Юрївна (Глізнуца Марина Юрьевна, Gliznutsa Maryna Yriivna) – кандидат економічних наук, доцент, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», доцент кафедри менеджменту інноваційного підприємництва та міжнародних економічних відносин, м. Харків, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-1845-3919>, e-mail: gmy0512@gmail.com